

ФЕДЕРАЦИЯ НА НЕЗАВИСИМИТЕ СИНДИКАТИ ОТ ЗЕМЕДЕЛИЕТО

София 1606, ул. "Владайска" № 29, тел.: 02 952 15 40; 02 952 11 33
факс: 02 952 25 03, e-mail: fnszbg@gmail.com, website: www.fnsz.org

**КОНФЕДЕРАЦИЯ НА
НЕЗАВИСИМИТЕ
СИНДИКАТИ В
БЪЛГАРИЯ**

**ДО ВСИЧКИ ЧЛЕНОВЕ
НА ОСТС КЪМ МЗХГ
СОФИЯ**

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

ОТ

Федерацията на независимите синдикати от земеделието

Относно: Пакет от мерки за действия в условия на извънредно положение за сектор „селско стопанство”

Позицията на Федерацията на независимите синдикати от земеделието - предложения за мерки за особено внимание към работещите в сектора беше изразена още на 15 март, а на 27 март по наша инициатива беше изпратено **Отворено писмо** от 15 организации от сектора – представляващи социалните партньори в него до Министерствата на земеделието и храните, на труда и социалната политика, до председателя на НСТС и до Комисията по земеделие и храни в НС. На 2 април нашите европейски партньори от ЕФФАТ, отново по наша инициатива, изпратиха свое **Отворено писмо за подкрепа** до същите институции в подкрепа на исканията на българските секторни социални партньори за особено внимание **към работещите по хранителната верига** и в насърчаване на родните производители в тази криза.

Гореизброените документи са официално публикувани и на страницата на Федерацията www.fnsz.org, както и са комуникирани публично чрез средствата за масова информираност.

ФНСЗ участва в целия цикъл на разработването и обсъждането на спешните мерки в страната със свои предложения и становища и чрез членството си в **КНСБ на национално ниво.**

Днес ФНСЗ предлага на вниманието на членовете на ОСТС към МЗХГ следните спешни мерки за облекчаване на въздействието на пандемията COVID 19, които да се предприемат и прилагат в отрасъл Земеделие по време на извънредното положение както и подкрепа на вече приети такива.

1. В ПМС 55 ОТ 30 МАРТ 2020 Г./ДВ 31 от 1.04.2020 г.

„За определяне условията и реда за изплащане на компенсации на работодатели с цел запазване на заетостта на работниците и служителите при извънредното положение” ФНСЗ предлагаме и настояваме за подкрепа **в списъка на икономическите дейности по чл.2 ал.1 т.2 да бъде включена икономическа дейност А „Селско стопанство”.**

Нашите предложения са в резултат на продължителни наблюдения, сигнали, разговори и анализ за особено засегнати браншове от икономическата дейност „Селско стопанство”, а именно Отглеждане на свине; Горско стопанство; Рибно стопанство.

В селскостопанските производствени структури има и **редица спомагателни дейности**, които обслужват както производствения цикъл, така и важни социални политики към работещите в тях, които във времето на извънредното положение са преустановени. Наблюдават се отделни/специфични категории работници, които са с преустановена дейност. В този смисъл е необходима **компенсация** за запазване на работната ръка в тези структури, което е изразено с особена острота в селските райони.

Браншът с код **01 46 Отглеждане на свине** понесе поредица от кризисни загуби и е в затруднение след заразата от африканската чума по свине в 2019г. И днес се наблюдава сериозен спад на продукцията поради унищожаване на поголовието. Голяма част от свинекомплексите запазиха работната ръка, но за възстановяване на бранша и увеличение на продукцията от родно производство е необходимо браншът да бъде **подкрепен и включен** в списъка за достъп до компенсации по **мярката 60:40.**

С тревога наблюдаваме прекъсване или намаляване на дейността в секторите горско и рибно стопанство. Затова категорично се присъединяваме към предложенията за подкрепа и финансова помощ и към тези сектори.

2. Поради острата нужда от сезонна работна ръка за обработване на насажденията и прибиране на реколтата от селскостопанската продукция до края на 2020г. и по предложение на редица браншови земеделски организации ФНСЗ подкрепяме насочването на групата трайно безработни лица, получаващи социална помощ да полагат четиринадесет дневен труд в отрасъл селско стопанство срещу заплащане и при спазване на всички трудови и социални стандарти.

Предложението ни е да **бъде създаден нов член 12а в Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане със следния текст:**

чл.12а (1) Безработните лица в трудоспособна възраст, които получават месечна помощ по чл. 9 и не са включени в програмите за заетост по чл. 12б от Закона за социално подпомагане вместо задължителния общественополезен труд могат да полагат платен труд в сектор селско стопанство за периода 1 май - 31 декември 2020 г.

(2) Лицата по ал. 1 полагат платен труд в сектор селско стопанство 14 дни месечно.

Горепосоченият текст намираме за правилен и целесъобразен, тъй като чрез него ще може да се осигури и допълни необходимата работна ръка не само в срока на извънредното положение, но и до края на годината, което ще подкрепи сектора с работна сила не само при обработване и прибиране на реколтата в растениевъдството, но ще даде възможност за осигуряване и възстановяване на цялата икономическа дейност. Тази промяна ще осигури **възможност** и за **допълнителни доходи** за сравнително голяма група от безработни лица, особено в селските райони, където бедността и социалната уязвимост са в критични граници и са сериозен проблем пред хората там.

Предложената промяна е в **Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане**, тъй като там е уреден и въпроса за полагането на общественополезен труд. От друга страна промяната на този нормативен акт ще се приеме от МС и ще може да влезе в сила възможно най-скоро и да послужи в набиращата скорост селскостопанска сезонна работа.

В много селски райони горепосочената група безработни лица, които се ползват от социалното подпомагане изключително трудно се включват в програмите и схемите за заетост.

Поясняваме, че тази мярка ще допълни палитрата от възможности за труд в земеделието – от постоянни трудови договори до едnodневни трудови договори за краткотрайна заетост в селскостопанската работа, всички те описани в Кодекса на труда и широко използвани и днес.

3. След като Европейската комисия определи сезонните работници като „критични работници” и разреши пътуването им за обработване и прибиране на селскостопанската продукция в Западна Европа, и като познаваме реалността и рисковете от нарушаване на трудови права в европейското земеделие, вярваме че представителите на синдикати, работодатели и държава е важно да настояват да се приложат следните изисквания при излизане от България, които са пряко свързани със сигурността и здравето и живота на българския работник, както и в защита на неговите трудови и човешки права:

- Заедно с пътния лист на граничните контролно-пропускателни пунктове да се изисква от работника **трудовия договор** с информация за фирмата, която го наема, продължителност на договора, условия на труд и предоставянето на жилищни и битови условия, срок и заплащане.
- Декларация от работника за лична информираност и поемане на риска на това пътуване.
- Декларация от работодателя с информация за населеното място (критичност и степен на зараза) и ангажимент за спазване на противоепидимичните мерки на страната, където ще бъде полаган труда.

4. ФНСЗ подкрепя всички спешни и адекватни мерки и действия, предприети от страна на МЗХГ в подкрепа и финансова помощ на земеделските производители в периода на извънредното положение.

Изразяваме категорична подкрепа към работата на министър Десислава Танева и адмираме решението на правителството за приемането на Постановление № 70 от 14 април 2020 г. на МС за осигуряване на основни групи храни, произведени на територията на Република България в търговските обекти, представляващи вериги от магазини.

В тази връзка и в продължение на тази стъпка предлагаме да се създаде и финансово подкрепи **организация или сдружение**, което да закупува продукцията от малки фермери за реализация в търговските вериги. Това би облекчило маркетинговото бреме пред малките производители, които знаем, са сред най-уязвимите в кризата, както и сериозно затруднени за физическото си оцеляване.

В заключение към нашите аргументи в подкрепа на горепосочените предложения ще се позовем и на дадените от (9.04.2020) Комисаря по земеделие **насоки** за използване възможно най-пълно на цялата гъвкавост и възможности в рамките на Програмите за развитие на селските райони на ОСП. В този контекст могат да се използват няколко мерки за развитие на селските райони. Фонда за развитие на селските райони може да подкрепя инвестиции на ниво ферма, за преработка, маркетинг или опаковане на храни или за възстановяване на потенциала за производство на селскостопанска продукция. Това важи и за инвестиции в малки локални инфраструктури и услуги като закупуване на оборудване, адаптиране на здравни центрове или създаване на мобилни здравни заведения в селските райони. Следейки международния информационен обмен с удовлетворение отбелязваме, че Организацията на обединените нации чрез своите МОТ,

ФАО, СЗО призовават за силни мерки за защита на здравето и безопасността на селскостопанските работници както и да бъдат предоставени спешни облекчения за селските райони, в които кризата е опустошителна, а бедността и без нея е на критични нива. Тук е времето да се подпомагат местната социална инфраструктура и основни услуги, които рискуват да колабират. В българската реалност това означава: да се насочат средства към здравни и социални служби в селските региони, местни производства на храни и пазари по т.н. къси вериги; да се подкрепят образователни и културни центрове, които са близо до хората във време на ограничения – библиотеки, читалища, алтернативни форми на образование на деца и възрастни.

ФНСЗ споделя и последователно защитава твърдо убеждението, че мерките трябва да са синергични и да се прилагат в комплексност/единство към всички по цялата верига „от фермата до вилницата“.

Убедени, че сме на верен път в справянето с кризата от КОВИД 19 за опазване на българското земеделие в полза на гражданите, отстояваме категорично тезата, че няма изход без опазването на здравето, живота и правата на хората, работещи в него.

**Светла Василева
Председател на ФНСЗ**

23 април 2020г.